

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/9/2026
Identifikačné číslo spisu:	2125206989
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:2125206989.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu U. N., narodeného XX. W. XXXX, D., W. XXX/XX, proti žalovanej I. S., narodenej XX. X. XXXX, Š.M., O. XXXX/XB, o žalobe na obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 18C/72/2025, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 23. januára 2026 sp. zn. 21Co/1/2026, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 18C/72/2025-9 z 22. októbra 2025 žalobu na obnovu konania odmietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozhodol tak s odôvodnením, že žaloba na obnovu konania bola podaná oneskorene, po uplynutí trojročnej objektívnej lehoty plynúcej od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/55/2014, ktorého obnovu žalobca žiadal. Súčasne neboli zistené dôvody pre povolenie obnovy konania po uplynutí trojročnej objektívnej lehoty uvedené v § 404 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), preto súd prvej inštancie žalobu odmietol podľa § 413 ods. 1 písm. a) CSP. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Z obsahu spisu vyplývalo, že žalovanej v konaní nevznikli žiadne trovy, preto jej súd ich náhradu voči žalobcovi s poukazom na čl. 4 ods. 2 CSP nepriznal.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu uznesením z 23. januára 2026 sp. zn. 21Co/1/2026 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP). K odvolacej námietke zaujatosti sudkyne súdu prvej inštancie uviedol, že obsahovo sa táto námietka týkala len okolností, ktoré spočívali v procesnom postupe sudkyne a jej rozhodovacej činnosti, ktoré však nie sú dôvodom na vylúčenie sudcu v zmysle § 49 ods. 3 CSP. Konanie súdu prvej inštancie preto nebolo postihnuté vadou spočívajúcou v tom, že by vo veci konala a rozhodovala vylúčená sudkyňa (§ 365 ods. 1 písm. c) CSP).

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) ním osobne spísané dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. e) a písm. f) CSP. Namietal porušenie § 54 a § 57 CSP, nezákonnú autorizáciu rozhodnutia, porušenie princípu kontradiktórnosti konania a rozhodovanie odvolacieho súdu v čase vedenia konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu, ako i súdu prvej inštancie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie, prípadne prikázal vec inému súdu rovnakého stupňa (delegácia z dôvodu vhodnosti) na odstránenie systémovej zaujatosti v obvode Krajského súdu Trnava.

4. Dodatočným podaním žalobca navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Trnava z 15. januára 2015 sp. zn. 11C/55/2014 v zmysle § 444 CSP v spojení s prebiehajúcim dovolacím konaním proti uzneseniu odvolacieho súdu v prejednávanej veci.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

7. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Ak bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, súd skúma, či sa na dovolateľa vzťahuje výnimka ustanovená v § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľa, na ktorého sa táto výnimka nevzťahuje a ktorý súčasne nebol v odvolacom konaní poučený o povinnosti v zmysle § 429 ods. 1 CSP, vyzve súd prvej inštancie na odstránenie väd a poučí ho o následkoch neodstránenia väd dovolania (§ 436 ods. 1 CSP). Pokiaľ nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP a dovolateľ bol v odvolacom konaní riadne poučený, že dovolanie musí spísať advokát, potom skutočnosť, že v dovolacej lehote bolo podané dovolanie nespísané advokátom, predstavuje taký nedostatok obligatórneho znaku dovolania, ktorý už nemožno dodatočne reparaovať.

9. Citované ustanovenie § 429 ods. 1 CSP vyžaduje nielen povinné zastúpenie advokátom, ale aj spísanie dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom. Podľa uznesenia najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 (R 39/2020) spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.

10. V danom prípade zo spisu vyplýva, že žalobca sám podal dovolanie (nespísané advokátom), nepreukázal, že má právnické vzdelanie druhého stupňa a že sa na neho vzťahuje ustanovenie § 429 ods. 2 CSP. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí poučil žalobcu v súlade s § 393 ods. 1 CSP okrem iného aj o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom, ako aj o tom, kedy neplatí povinné zastúpenie advokátom v dovolacom konaní. Žalobca si napriek tomu na svoje zastupovanie advokáta nezvolil.

11. Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že do uplynutia lehoty na podanie dovolania

žalobcom, t. j. do 4. mája 2026 nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania stanovená v § 429 ods. 1 CSP, a to povinnosť spísania dovolania advokátom, preto bolo potrebné dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. e) CSP odmietnuť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Pre nesplnenie procesných predpokladov uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu sa dovolací súd nemohol zaoberať ani dôvodnosťou návrhu žalobcu na odklad vykonateľnosti rozhodnutia, ktorý rovnako nebol spísaný advokátom (§ 429 ods. 1 druhá veta CSP).

12. Dovolací súd dodáva, že o námietke zaujatosti žalobcu voči senátu odvolacieho súdu, ako aj voči sudcom Okresného súdu Trnava a Krajského súdu Trnava a o návrhu na prikázanie veci inému krajskému súdu (č. l. 60 súdneho spisu) nerozhodoval, pretože vec mu nebola predložená na rozhodnutie o námietke zaujatosti. Z obsahu spisu nevyplýva, či boli splnené procesné podmienky na predloženie veci najvyššiemu súdu (vrátane uhradenia súdneho poplatku) alebo boli podania žalobcu procesne vyriešené súdmi nižšej inštancie iným spôsobom v zmysle § 52 ods. 2, § 53 ods. 3 CSP. Pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že o námietke zaujatosti a o prípadnom vylúčení sudcu odvolacieho súdu môže rozhodovať len dovtedy, kým tento sudca nerozhodne vo veci (R 80/2024).

13. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a v súlade so zásadou úspechu strán v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP). Žalovanej, ktorá by vzhľadom na úspech v dovolacom konaní mala nárok na náhradu trov dovolacieho konania, však ich náhradu nepriznal, lebo jej preukázateľne v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.